

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja sen kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometria kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raporteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia tarkastellaan teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Pk-yritysbarometri perustuu noin 3500 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut varsin hyvä.

Tässä kevään 2005 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana, yrityksen kehittämistarpeita, elinkeinoilmastoa ja sukupolvenvaihdoksia sekä yrittäjien näkemyksiä yhteisö- ja pääomaverouudistuksen vaikutuksista. Lisäksi raportissa tarkastellaan yritysten rahoitustarpeisiin vaikuttavia tekijöitä, kuten investointeja, kasvuhakuisuutta, asiakkaiden maksuhäiriöitä sekä rahoitusvaikeuksien yleisyyttä. Koko maan kaikkia yrityksiä koskevat tulokset löytyvät tästä raportista.

Helsingissä 31.3.2005

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Markku Mäkinen
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	2
JOHDANTO.....	3
AINEISTO.....	4
TUTKIMUSTULOKSET	6
1 Uudenmaan ja koko maan yritykset	6
2 Yritykset ja työllisyys.....	7
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	8
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	8
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	9
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	10
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	11
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	13
7 Elinkeinoilmasto	14
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	16
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	17
10 Pk-yritysten investoinnit.....	18
11 Pk-yritysten rahoitus	19
12 Pk-yritysten verkostoituminen ja osahankinta.....	22

Finnveran yhteystiedot

Suomen Yrittäjien yhteystiedot

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset Uudellamaalla ja koko maassa odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä noin neljä kymmenestä ennakoi suhdannenäkymien paranevan. Alueen yrityksistä viisi prosenttia ennakoi suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Uudellamaalla toimivien pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Syksyn tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana parantuneet ja ne ovat myös paremmat kuin vuosi sitten keväällä.

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Yrityksen kannattavuuden ja vakavaraisuuden osalta suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla jonkin verran paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Tuotantokustannusten kasvua ennakoi saldoluvun mukaan pienempi osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla hieman heikommat kuin syksyllä 2004.

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet. Yleinen suhdanne-/maailmantilanne ja kireä kilpailutilanne koetaan myös kehittämisen esteiksi alueella toimivien pk-yritysten keskuudessa. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä kuudella prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä kahdella prosentilla, rahoituksen hinta yhdellä prosentilla ja vakuuksien puute kolmella prosentilla alueen pk-yrityksistä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan lähes samankaltainen kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin.

Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 13,0 prosenttia ja Uudenmaan pk-yritykset 12,1 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten alueen pk-yritykset aikovat investoida koneisiin ja laitteisiin ja markkinointiin ja mainontaan. Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten investointikohteet ovat hyvin samankaltaisia.

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä noin joka neljäs on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maan pk-yrityksistä ulkopuolista rahoitusta on hankkinut 29 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomaksi ja rakennusinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (80%).

Alueella toimivista pk-yrityksistä 28 prosenttia tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 30 prosenttia. Kasvun rahoitusta Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (64 %) ja Finnverasta (17 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia odottaa kuudes alueella ja joka viides koko maassa toimiva pk-yritys.

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta maaliskuussa 2005.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Helsinki Media Oy:n ja Tilastokeskuksen ylläpitämiä yritysrekistereitä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala ja sijainti. Otoskoko on 3475 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty henkilökohtaisin haastatteluin 21.1.-4.3.2005. Haastattelut on tehty puhelimitse tietokoneohjattua puhelinhaastattelujärjestelmää käyttäen. Haastattelutyön ovat tehneet Tietoykkönen Oy:n erityisesti tehtävänsä koulutetut tutkimushaastattelijat. Raportin luvussa 'Aineisto' on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Uudenmaan osalta (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu).

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Tietoykkösessä toimitusjohtaja Lasse Luoma, Suomen Yrittäjissä pääekonomisti Jarkko Soikkeli ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

- 1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 5 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).
- 2) Aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa).
- 3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.
Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39%, huononee 9% \Rightarrow saldoluku = + 30%

AINEISTO

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

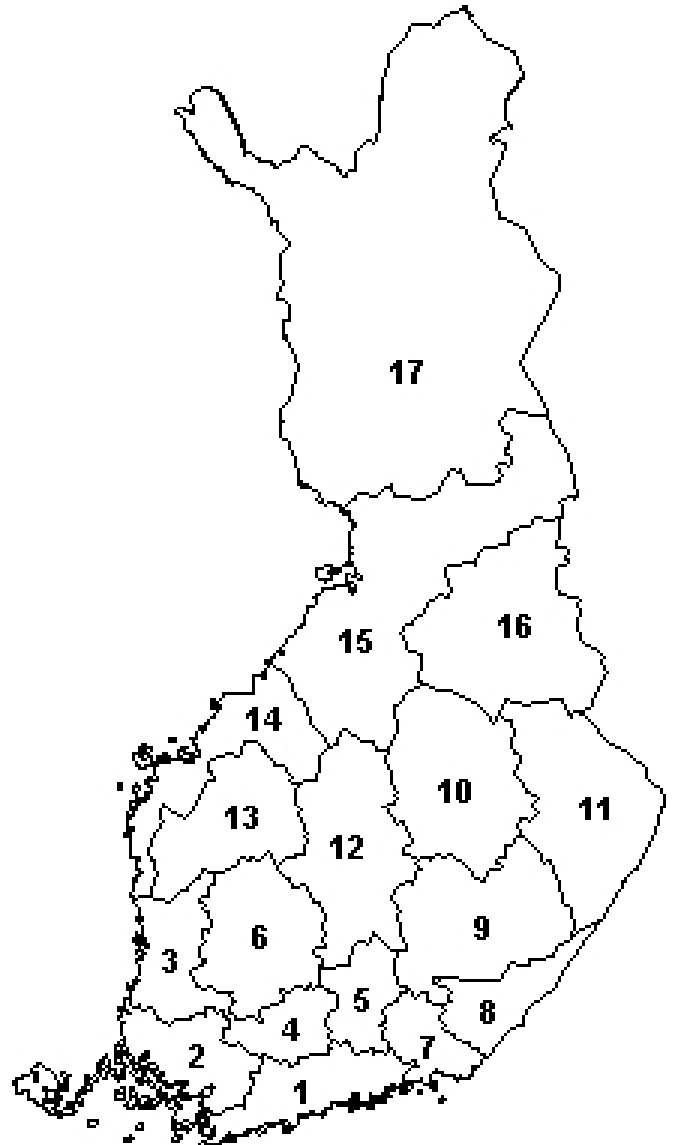
TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:

PK-YRITYSBAROMETRI 1/2005
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	UUSIMAA	324	100%
UUSIMAA	Länsi-Uusimaa	100	31%
	Keski-Uusimaa	149	46%
	Itä-Uusimaa	75	23%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: 15-37)	42	13%
	Rakentaminen (TOL: 45)	65	20%
	Kauppa (TOL: 50-52)	96	30%
	Palvelut (TOL: 55,60-63,70-74,92-93)	121	37%
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	217	67%
	5 - 9 henkilöä	62	19%
	10 - 19 henkilöä	21	6%
	20 - 49 henkilöä	16	5%
	50 + henkilöä	8	2%
LIIKEVAIHTO VUONNA 2004	Alle 0,20 milj. euroa	90	28%
	0,20 - 0,49 milj. euroa	64	20%
	0,50 - 1,49 milj. euroa	60	19%
	1,50 + milj. euroa	41	13%
	Ei vastausta	69	21%
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	25	8%
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	144	44%
	Pyrkii säilyttämään asemansa	94	29%
	Ei kasvutavoitteita	59	18%
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	2	1%
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	253	78%
	Kyllä	71	22%
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1995	203	63%
	1996 - 2000	50	15%
	2001 - 2005	71	22%
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	230	71%
	Palkattu toimitusjohtaja	53	16%
	Muut	41	13%

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. **Varsinais-Suomi**
3. **Satakunta**
4. **Kanta-Häme**
5. **Päijät-Häme**
6. **Pirkanmaa**
7. **Kymenlaakso**
8. **Etelä-Karjala**
9. **Etelä-Savo**
10. **Pohjois-Savo**
11. **Pohjois-Karjala**
12. **Keski-Suomi**
13. **Etelä-Pohjanmaa**
14. **Pohjanmaa**
15. **Pohjois-Pohjanmaa**
16. **Kainuu**
17. **Lappi**

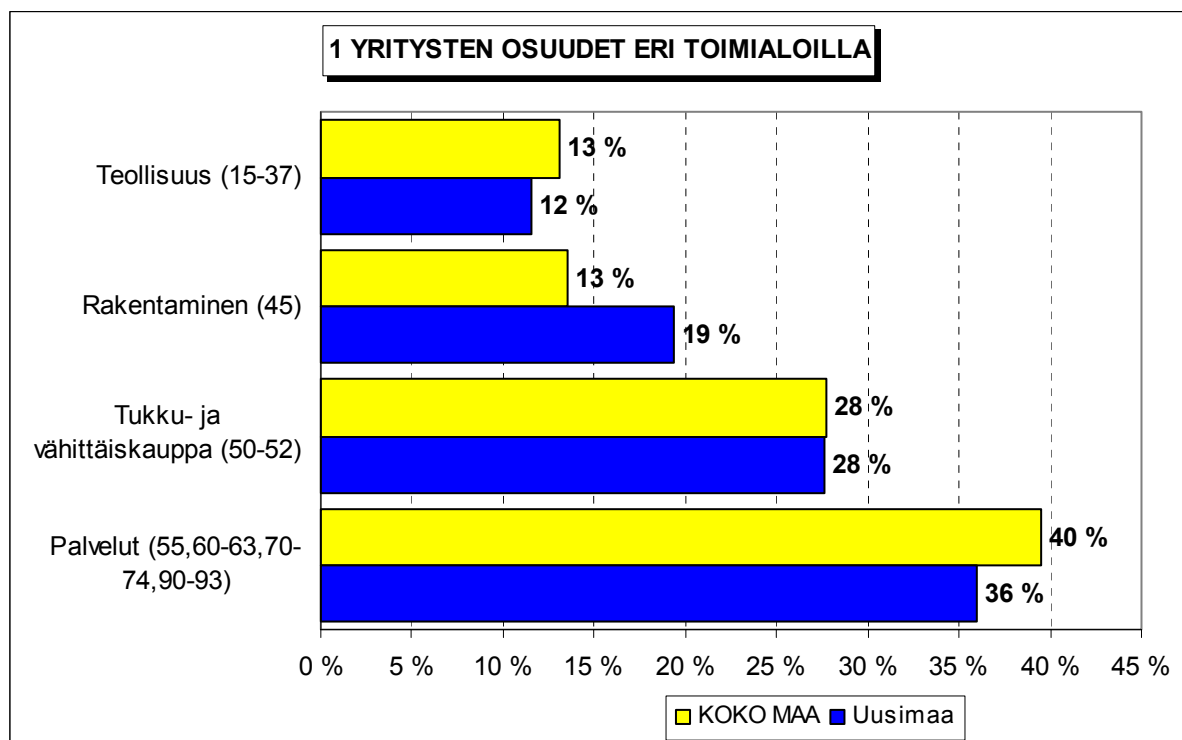

Lisäksi Suomen Yrittäjien Keski-Pohjanmaan alueelle oma raportti

TUTKIMUSTULOKSET

1 Uudenmaan ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2003 noin 228400 yritystä¹. Näistä yrityksistä 20100 toimi Uudellamaalla. Uudellamaalla² on palvelualojen yrityksiä suhteellisesti vähemmän ja rakennusalan yrityksiä suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Teollisuuden sekä tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten suhteelliset osuudet ovat Uudellamaalla lähellä koko maan suhteellisia osuuksia.

Toimialan nimen jäljessä on sulussa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

² Lähde: Helsinki Media Oy:n yritysrekisteri.

2 Yritykset ja työllisyys

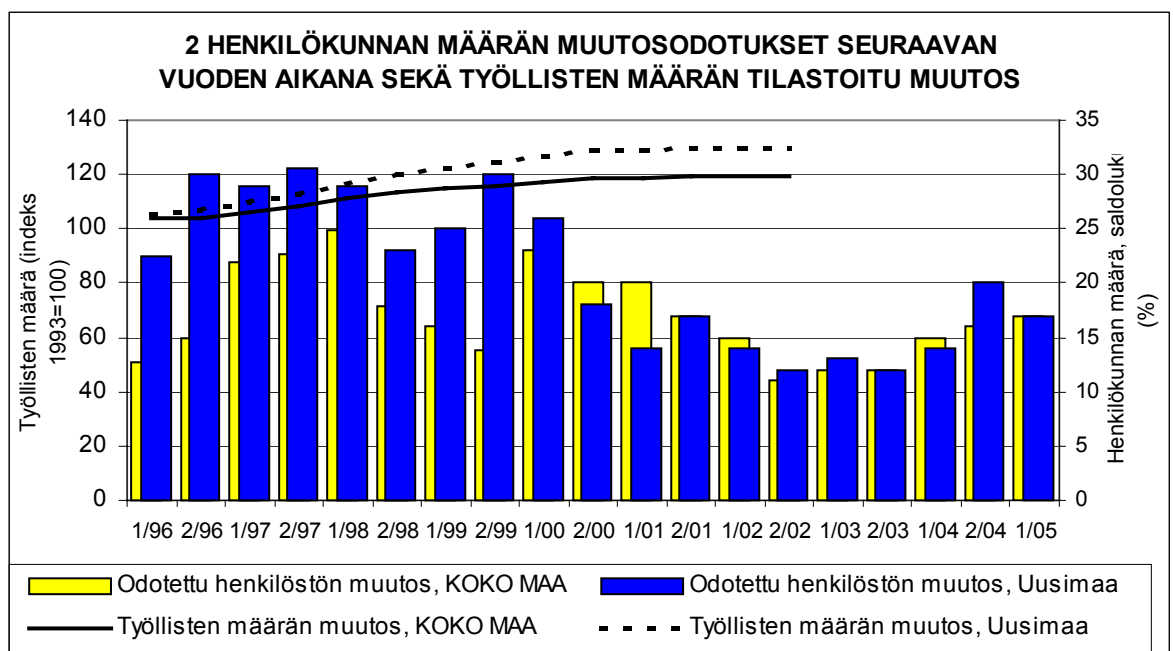
Uudellamaalla toimivissa yksityisen sektorin yrityksissä ja yhteisöissä työskenteli vuonna 2002 noin 90700 työntekijää³. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun (4. neljännes, 2004) mukaan koko maassa 7,9 % ja koko Uudellamaalla 5,9 %.

Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	22	73	5	17
Uusimaa	19	79	2	17

Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana ja henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella yhtä suuri kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla hieman heikommät kuin syksyllä 2004 (saldoluku +20%). Koko maassa ovat henkilökunnan määrän suhdannenäkymät samalla tasolla kuin edellisessä kyselyssä, sillä syksyllä 2004 henkilökunnan määrän saldoluku oli koko maassa +16%.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Uudenmaan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja Uudenmaan pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana⁴. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2002.

³ Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu henkilökunnan suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/96-2/99 kahden jakson keskiarvona. Koko maan henkilökunnan määrän suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrista.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

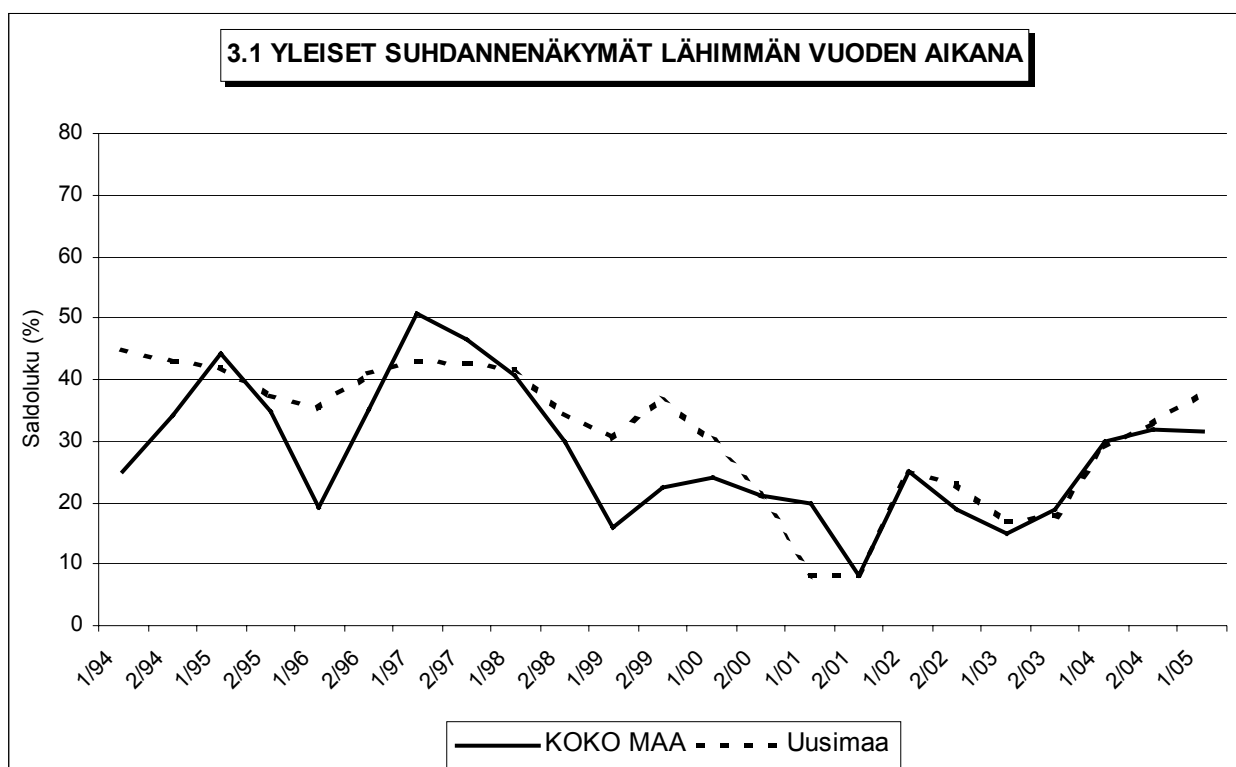
3.1 Yleiset suhdannenäkymät

Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee %	Pysyy ennallaan %	Huononee %	Saldoluku %
KOKO MAA	40	52	8	32
Uusimaa	43	52	5	38

Pk-yritykset Uudellamaalla ja koko maassa odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä noin neljä kymmenestä ennakoivat suhdannenäkymien paranevan. Alueen yrityksistä viisi prosenttia ennakoivat suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuviosta nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/94 lähtien. Syksyn tilanteeseen verrattuna ovat Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana parantuneet ja ne ovat myös paremmat kuin vuosi sitten keväällä.

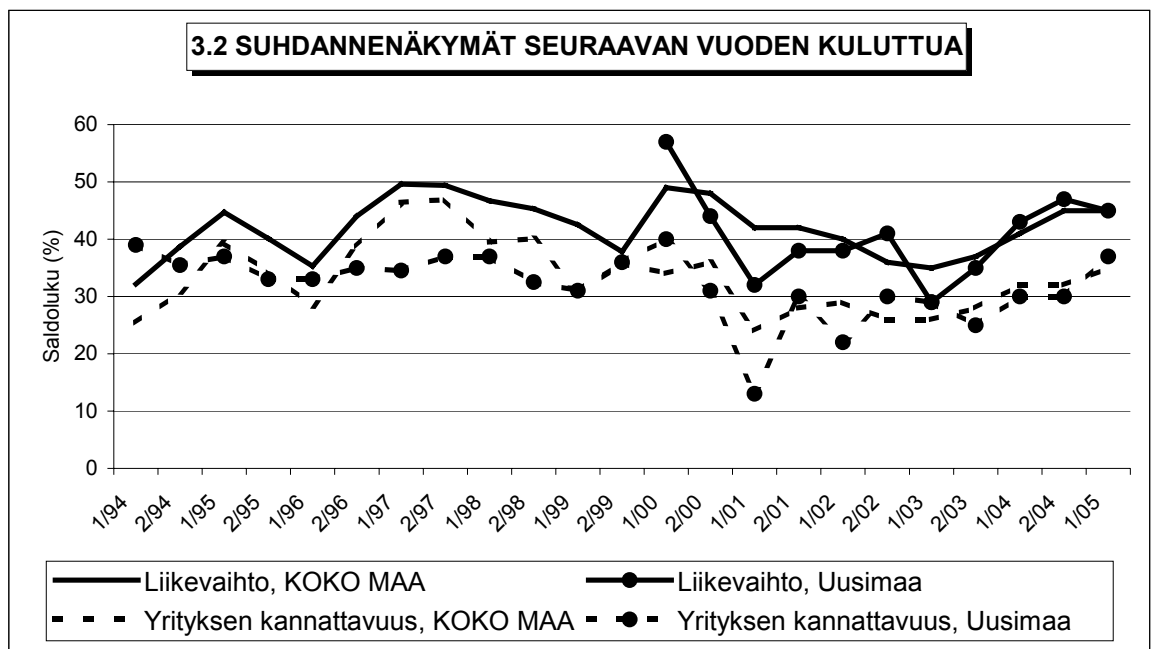
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Tuotekehitys-panostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus
KOKO MAA								
Suurempi	54	22	24	10	11	40	43	41
Yhtä suuri	38	67	73	89	88	53	48	55
Pienempi	9	11	3	1	1	7	8	3
Saldoluku (%)	45	11	21	9	10	33	35	38
Uusimaa								
Suurempi	52	22	24	8	13	36	43	42
Yhtä suuri	40	66	73	91	87	58	51	57
Pienempi	7	12	3	1	1	6	6	1
Saldoluku (%)	45	10	21	7	12	30	37	41

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Yrityksen kannattavuuden ja vakavaraisuuden osalta suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla jonkin verran paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Tuotantokustannusten kasvua ennakoitiin saldoluvin mukaan pienempi osuus Uudenmaan kuin koko maan pk-yrityksistä.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁵ kehitys jaksosta 1/94 lähtien. Liikevaihdon suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla hieman heikommät kuin syksyllä 2004 ja ovat nyt samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen kannattavuuden osalta suhdannenäkymät ovat nyt paremmat kuin syksyllä 2004.

⁵ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu alueen osalta yritysten kannattavuuden saldoluvin jaksolta 1/94-2/99 kahden seuraavan jakson keskiarvona. Koko maata kuvaavat saldoluvin jaksolta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrissa.

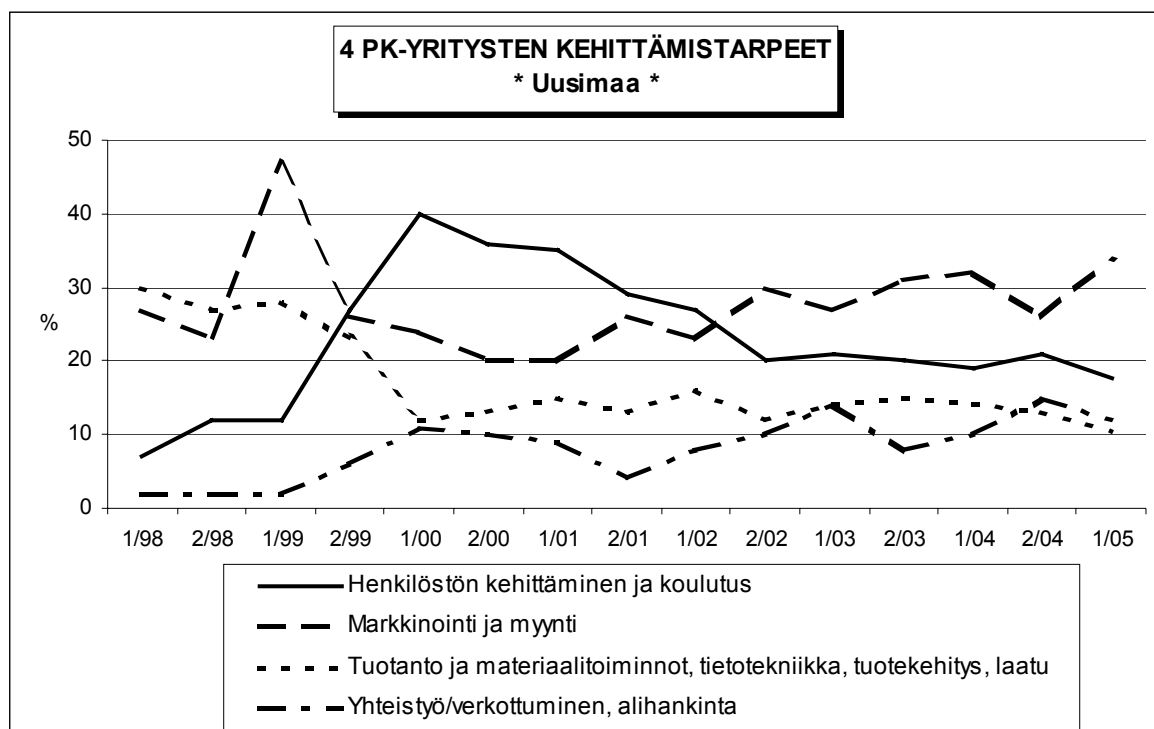
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Johtaminen	5	5
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	17	18
Markkinointi ja myynti	36	34
Vienti ja kansainvälistyminen	2	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	5	6
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	12	10
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	11	12
Ympäristö- ja muiden säädösvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	2	5
Muu	1	0
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	8	8

Koko maan ja Uudellamaalla toimivien pk-yritysten kehittämistarpeet ovat hyvin samankaltaisia. Uudenmaan pk-yrityksissä koetaan olevan eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä ja toiseksi eniten henkilöstön kehittämisessä ja kouluttamisessa.

Syksyn 2004 tilanteeseen verrattuna on markkinoinnin ja myynnin kehittämistarve edelleen lisääntynyt Uudellamaalla. Henkilöstön kehittämisen ja kouluttamisen, tuotannon ja materiaalitoimintojen, tietotekniikan, tuotekehityksen ja laadun sekä yhteistyön/verkottumisen ja alihankinnan kehittämistarpeet ovat sen sijaan vähentyneet.

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

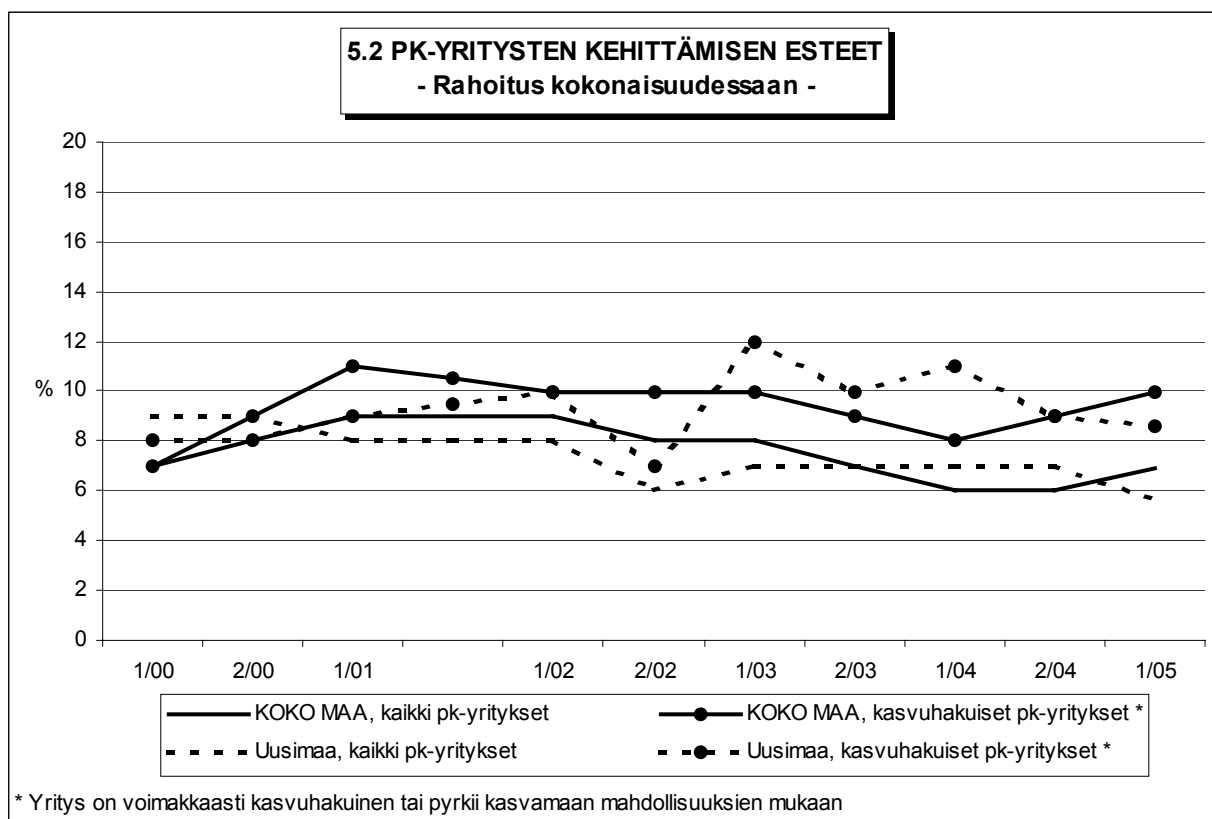
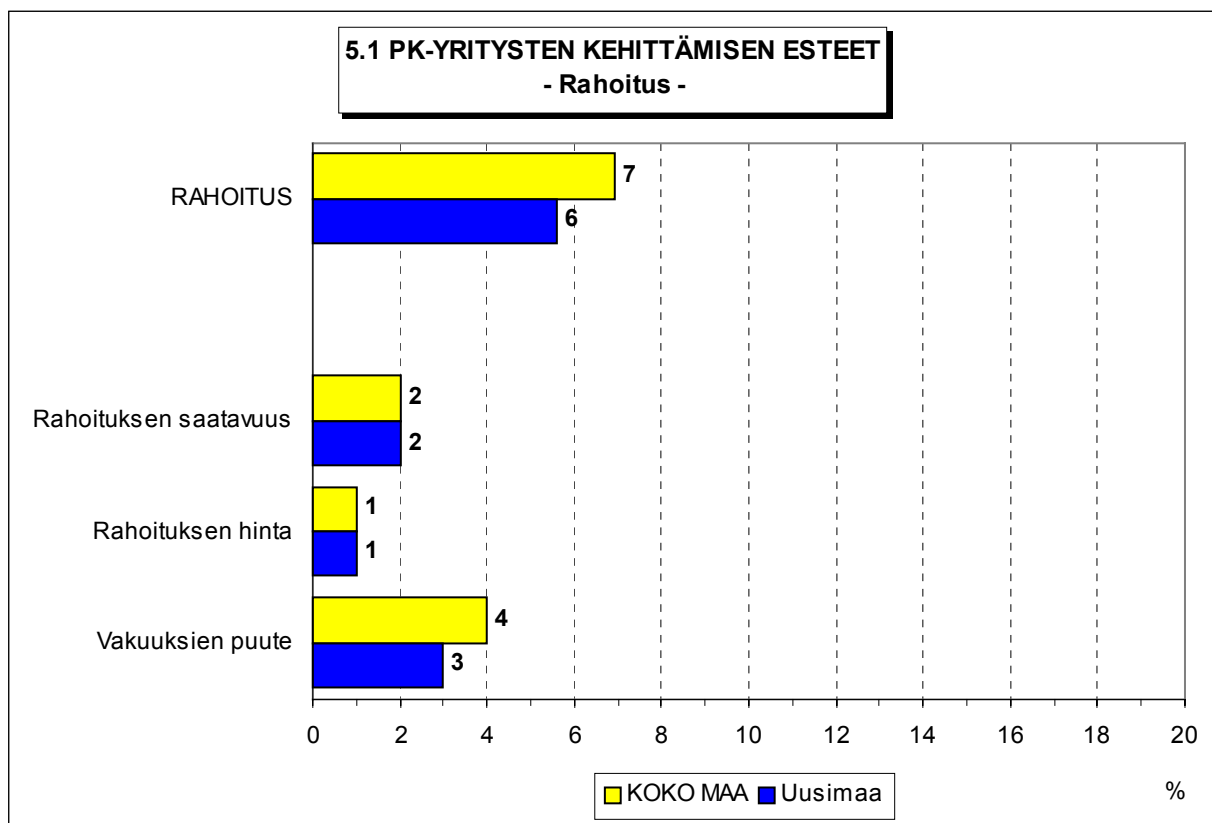
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	5	6
byrokrazia	3	3
työlainsäädäntö	1	1
työehtosopimukset	0	1
muu sääntely	2	1
KUSTANNUSTASO	10	10
verotus	2	3
palkkataso	2	1
työn sivukulut	4	4
muut tuotantokustannukset	2	1
KILPAILUTILANNE	27	26
kireä kilpailutilanne	19	19
markkinoiden liiallinen keskittyminen	2	1
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	1	0
markkinoita vääristävät tuet	1	1
harmaa talous, konkurssit jne.	2	3
kysynnän riittämättömyys	2	2
RAHOITUS	7	6
rahoituksen saatavuus	2	2
rahoituksen hinta	1	1
vakuuksien puute	4	3
RESURSSITEKIJÄT	16	21
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	8	12
alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	1	1
toimitilat	2	2
koneet ja laitteet	0	0
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	5	7
YLEINEN SUHDANNE-/MAAILMANTILANNE	16	17
MUUT TEKIJÄT	7	6
EI OSAA SANOA	10	9

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet. Yleinen suhdanne-/maailmantilanne ja kireä kilpailutilanne koetaan myös pahoiksi kehittämisen esteiksi alueella toimivien pk-yritysten keskuudessa.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä kuudella prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Rahoituksen saatavuus on pahimpana esteenä kahdella prosentilla, rahoituksen hinta yhdellä prosentilla ja vakuuksien puute kolmella prosentilla alueen pk-yrityksistä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan lähes samankaltainen kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Uudellamaalla toimivat kasvuhakuiset⁶ pk-yritykset pitävät rahoitusta suurempana kehittämisen esteenä kuin alueen pk-yritykset keskimäärin.

⁶ Voimakkaasti kasvuhakuiset ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkivät pk-yritykset yhteensä.

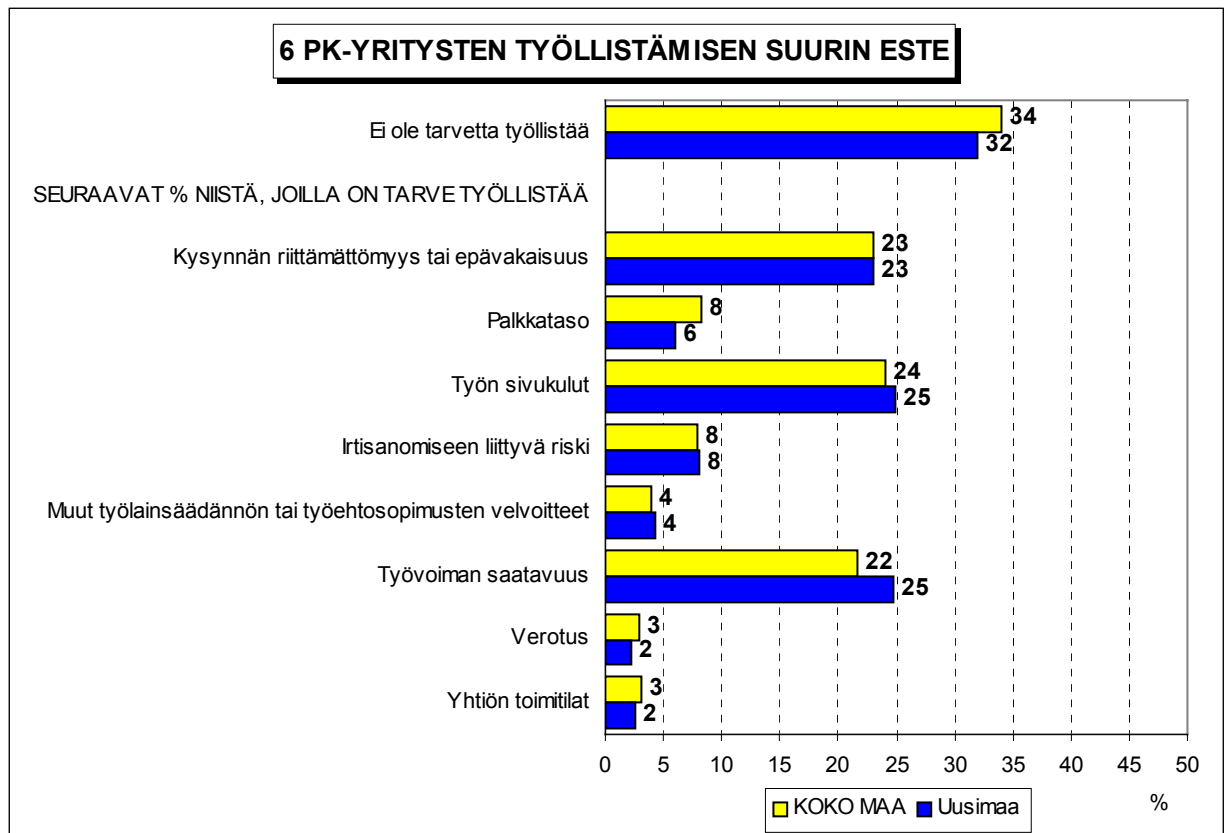
Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01.

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

Taulukko 6: Pk-yritysten työllistämisen suurimmat esteet.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Ei ole tarvetta työllistää	34	32
SEURAAVAT %-OSUUDET NIISTÄ, JOILLA TARVE TYÖLLISTÄÄ		
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus	23	23
Palkkataso	8	6
Työn sivukulut	24	25
Irtisanomiseen liittyvä riski	8	8
Muut työolainsäädännön tai työehtosopimusten velvoitteet	4	4
Työvoiman saatavuus	22	25
Verotus	3	2
Yhtiön toimitilat (ahtaus/ tilanpuute)	3	2
Jokin muu	5	4

Uudenmaan ja koko maan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työn sivukulut sekä työvoiman saatavuus. Alueen pk-yritykset kokevat työvoiman saatavuuden olevan jonkin verran suurempi työllistämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Lähes kolmasosalla koko maan ja Uudenmaan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

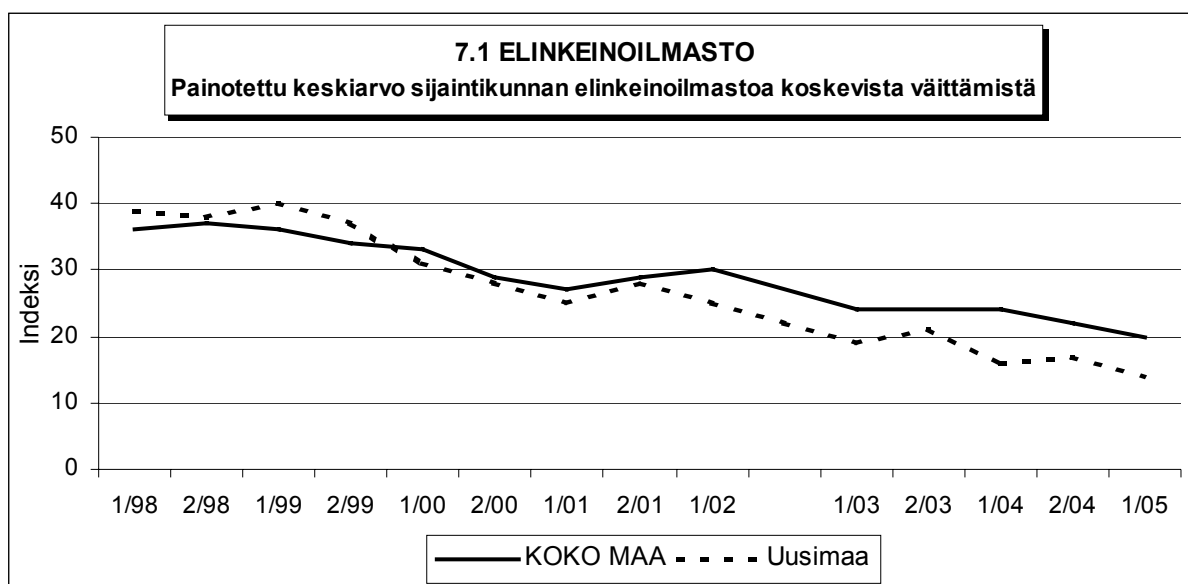

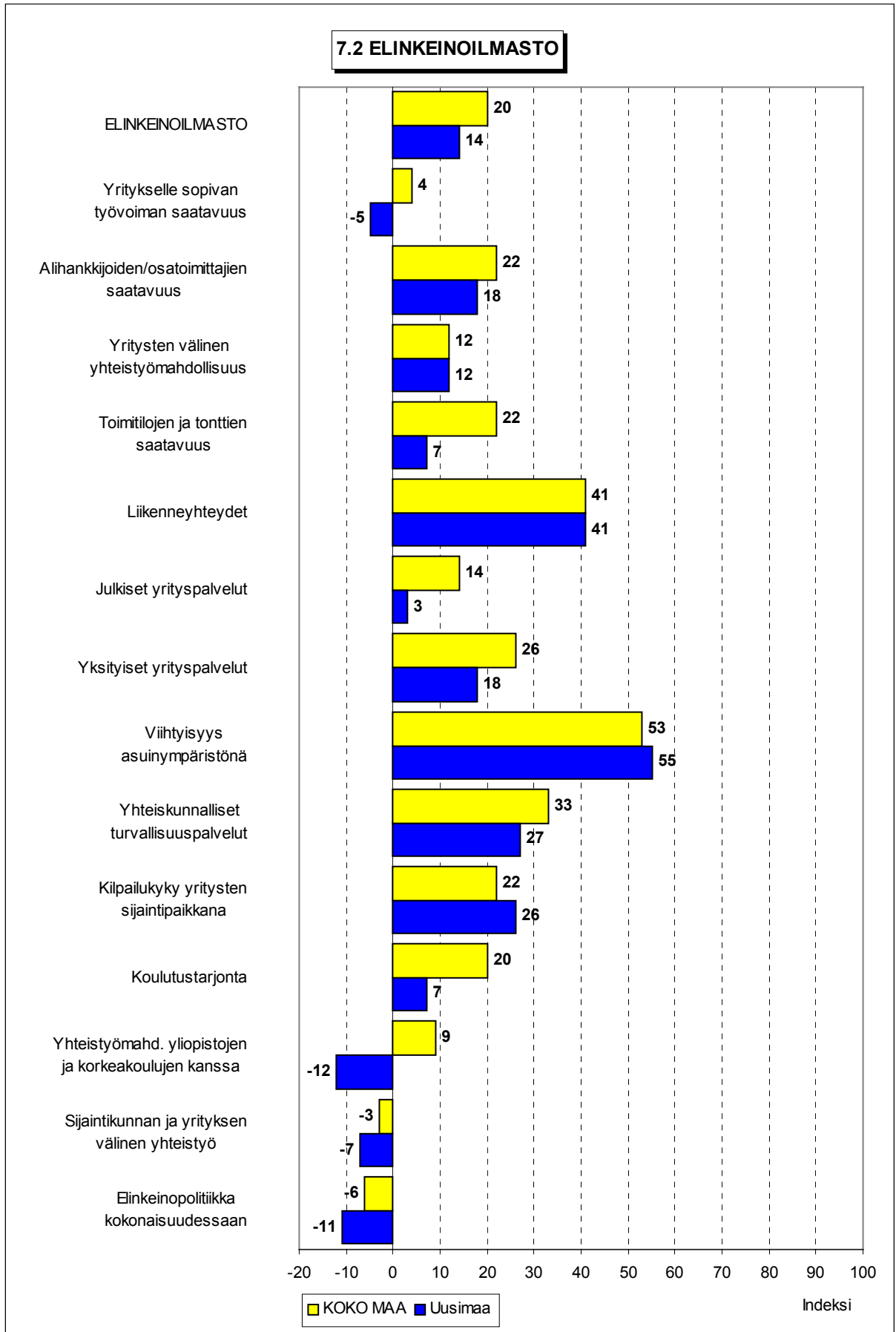
7 Elinkeinoilmasto

Taulukko 7: Pk-yritysten arviot sijaintikunnan elinkeinoilmastosta.

INDEKSIT (Erittäin huono = -100, ..., Erittäin hyvä = 100)	KOKO MAA	Uusimaa
Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus	4	-5
Alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	22	18
Yritysten välinen yhteistyömahdollisuus	12	12
Toimitilojen ja tonttien saatavuus	22	7
Liikenneyhteydet	41	41
Julkiset yrityspalvelut	14	3
Yksityiset yrityspalvelut	26	18
Viihtyisyys asuinympäristönä	53	55
Yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut	33	27
Kilpailukyky yritysten sijaintipaikkana	22	26
Koulutustarjonta	20	7
Yhteistyömahdollisuus yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa	9	-12
Sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö	-3	-7
Elinkeinopolitiikka kokonaisuudessaan	-6	-11
ELINKEINOILMASTO (Painotettu keskiarvo osatekijöiden indekseistä)	20	14

Uudellamaalla ollaan kokonaisuudessaan koko maan pk-yrityksiä tyytymättömiä sijaintikunnan elinkeinoilmastoon. Tyytyväisimpiä alueen pk-yritykset ovat alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä sekä liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan, sijaintikunnan ja yritysten väliseen yhteistyöhön sekä yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset ovat muun maan pk-yrityksiä tyytymättömiä toimitilojen ja tonttien saatavuuteen, julkisiin ja yksityisiin yrityspalveluihin, alueen koulutustarjontaan ja yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on Uudellamaalla edelleen vähentynyt kevään ja syksyn 2004 tilanteeseen verrattuna.

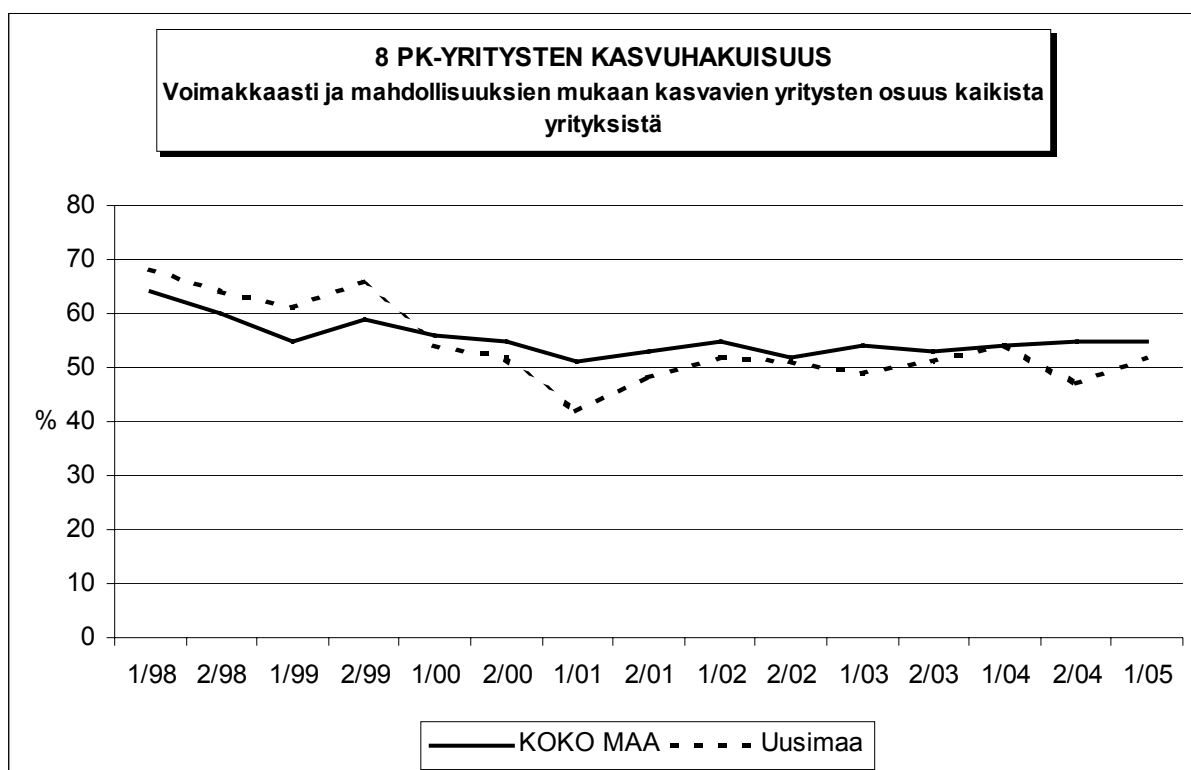
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 8: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	8	8
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	47	44
Pyrimme säilyttämään asemamme	28	29
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	15	19
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	1

Uudellamaalla on yhtä paljon voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Tärkeimpinä kasvukeinoinaan alueen pk-yritykset pitävät yhteistyön lisäämistä muiden yritysten kanssa sekä myynnin ja markkinoinnin lisäämistä.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Uudellamaalla yhteensä 52 prosenttia. Koko maassa näiden voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on 55 prosenttia. Kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on Uudellamaalla nyt hieman suurempi kuin syksyllä 2004 ja on nyt lähes samaa tasoa kuin keväällä 2004.

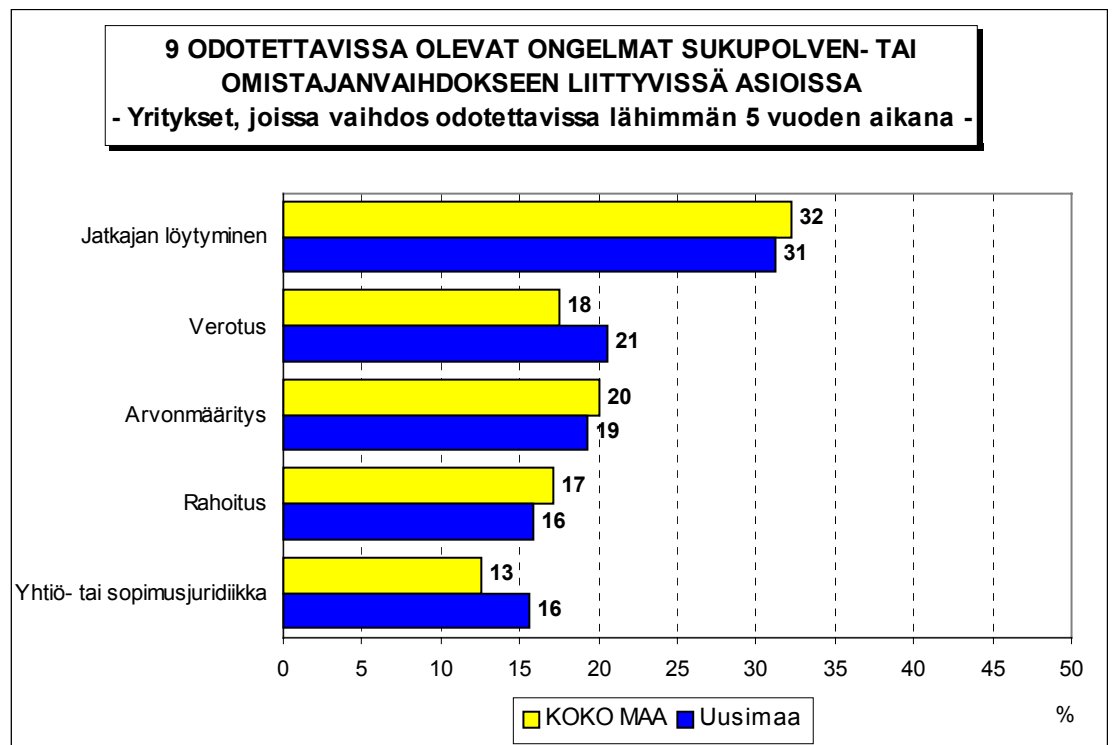
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 9: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS TAPAHTUNUT VIIMEISEN 5 VUODEN SISÄLLÄ		
Ei	86	87
Kyllä	14	13
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	73	72
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	7
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	11	13
Ei osaa sanoa	9	7

Sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana joka seitsemännessä Uudellamaalla toimivassa pk-yrityksessä. Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut niin ikään joka seitsemännessä pk-yrityksessä viimeisen viiden vuoden aikana.

Uudellamaalla sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka viidennessä pk-yrityksessä. Niissä alueen pk-yrityksissä, joissa sukupolven- tai omistajanvaihdos on ajankohtainen lähimmän viiden vuoden aikana, odotetaan olevan eniten ongelmia jatkajan löytymisessä, verotuksessa ja arvonmäärityksessä.

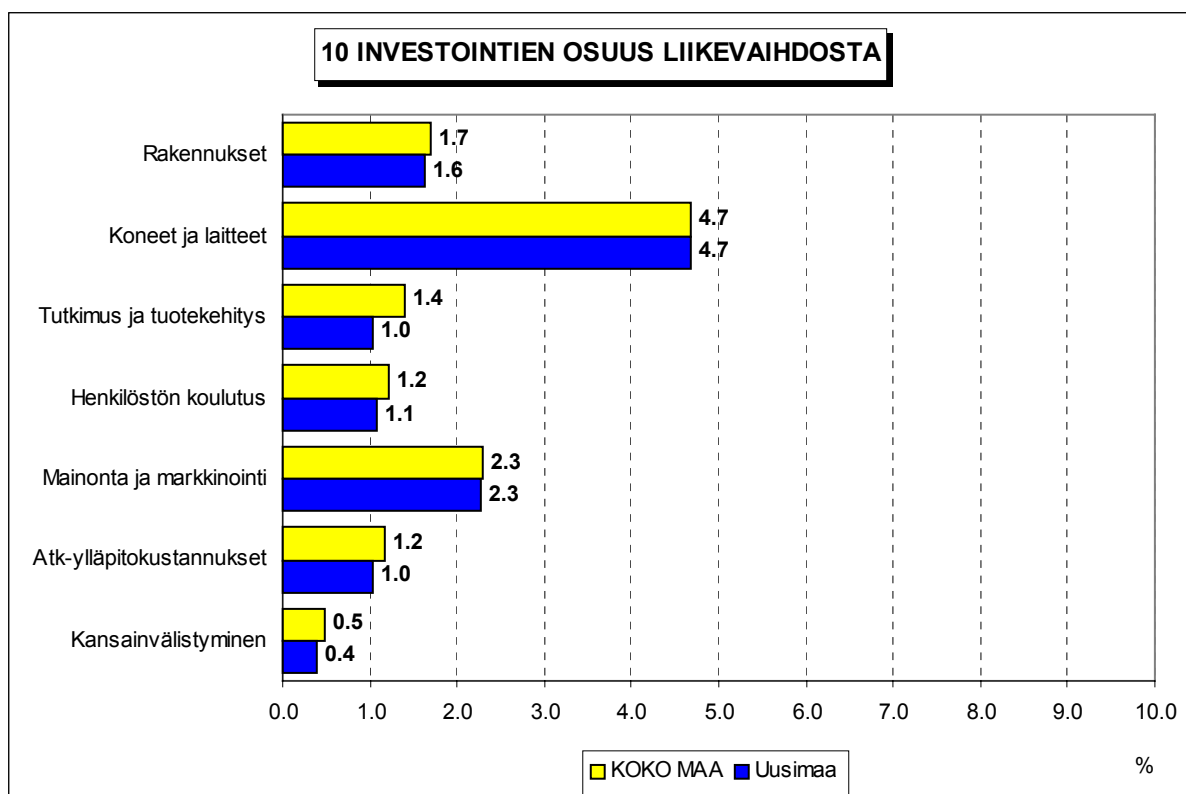

10 Pk-yritysten investoinnit

Taulukko 10: Pk-yritysten investoinnit seuraavan 12 kuukauden aikana (osuus prosenttia liikevaihdosta).

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Rakennukset	1.7	1.6
Koneet ja laitteet	4.7	4.7
Tutkimus ja tuotekehitys	1.4	1.0
Henkilöstön koulutus	1.2	1.1
Mainonta ja markkinointi	2.3	2.3
Atk-ylläpitokustannukset	1.2	1.0
Kansainvälistyminen	0.5	0.4
YHTEENSÄ	13.0	12.1

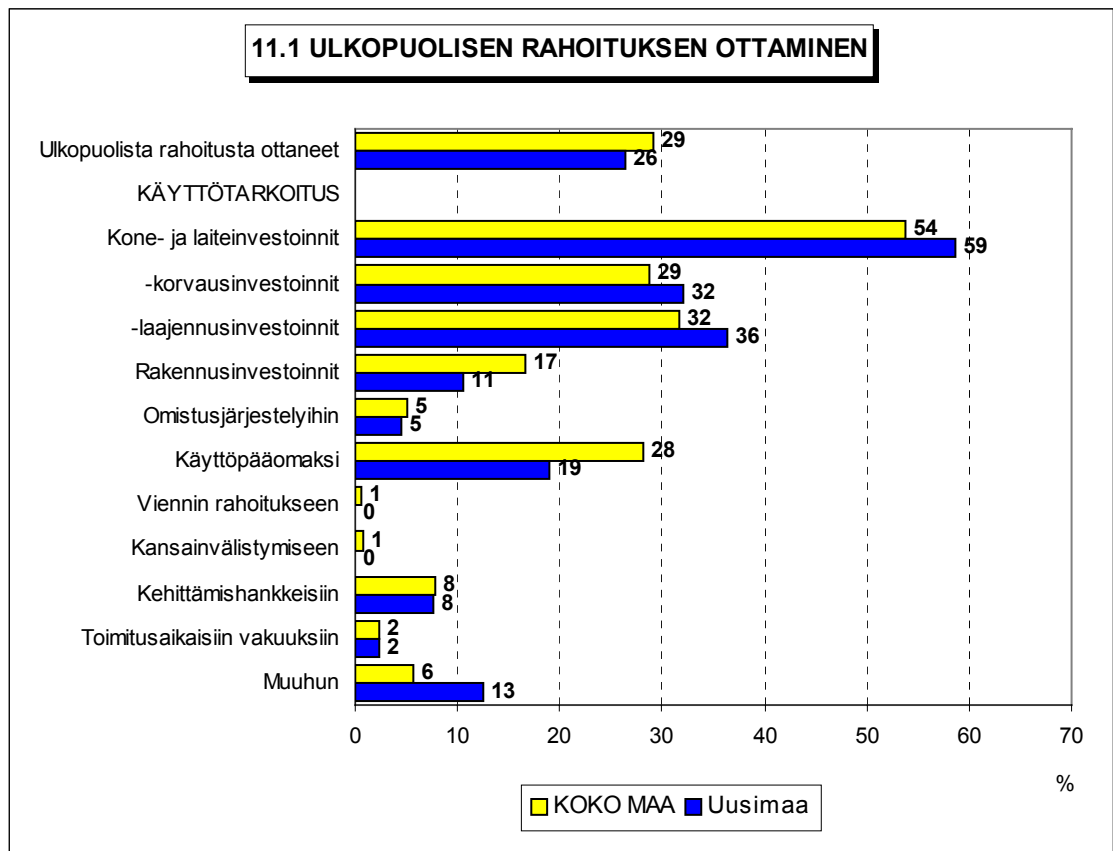
Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 13,0 prosenttia ja Uudenmaan pk-yritykset 12,1 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten alueen pk-yritykset aikovat investoida koneisiin ja laitteisiin ja markkinointiin ja mainontaan. Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten investointikohteet ovat hyvin samankaltaisia.

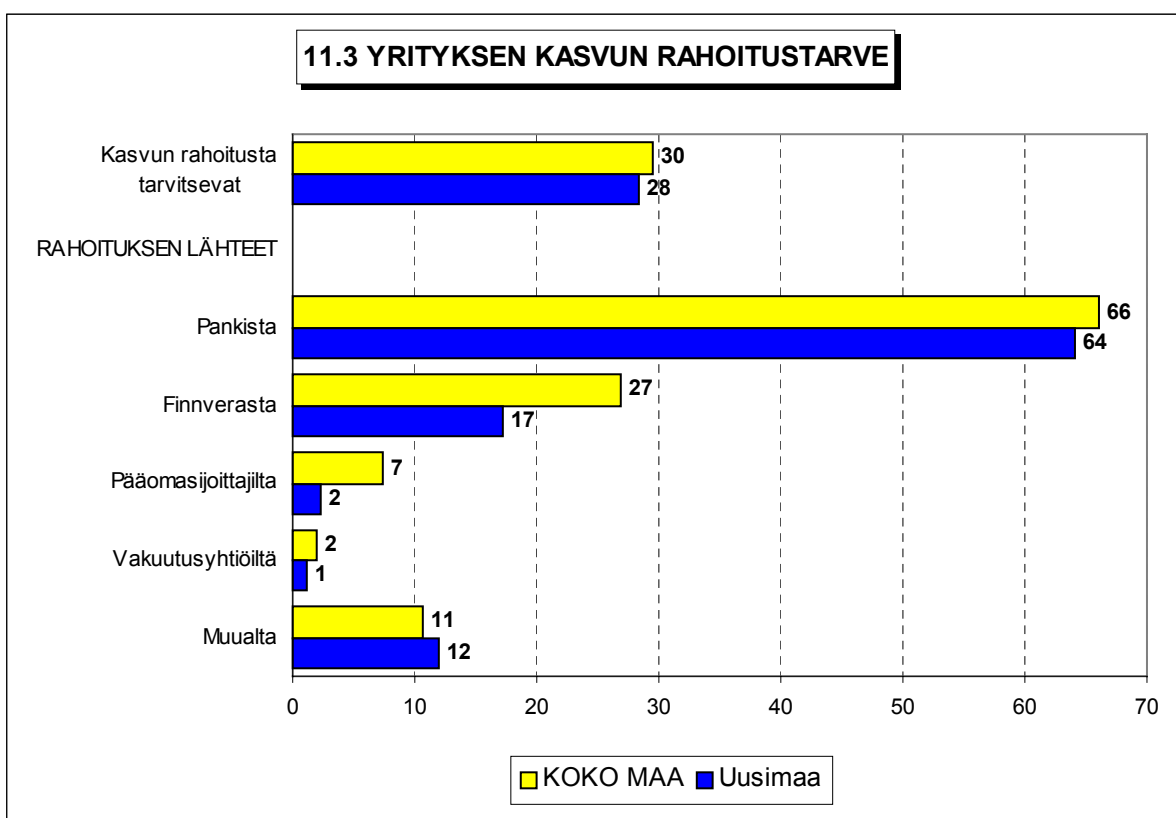
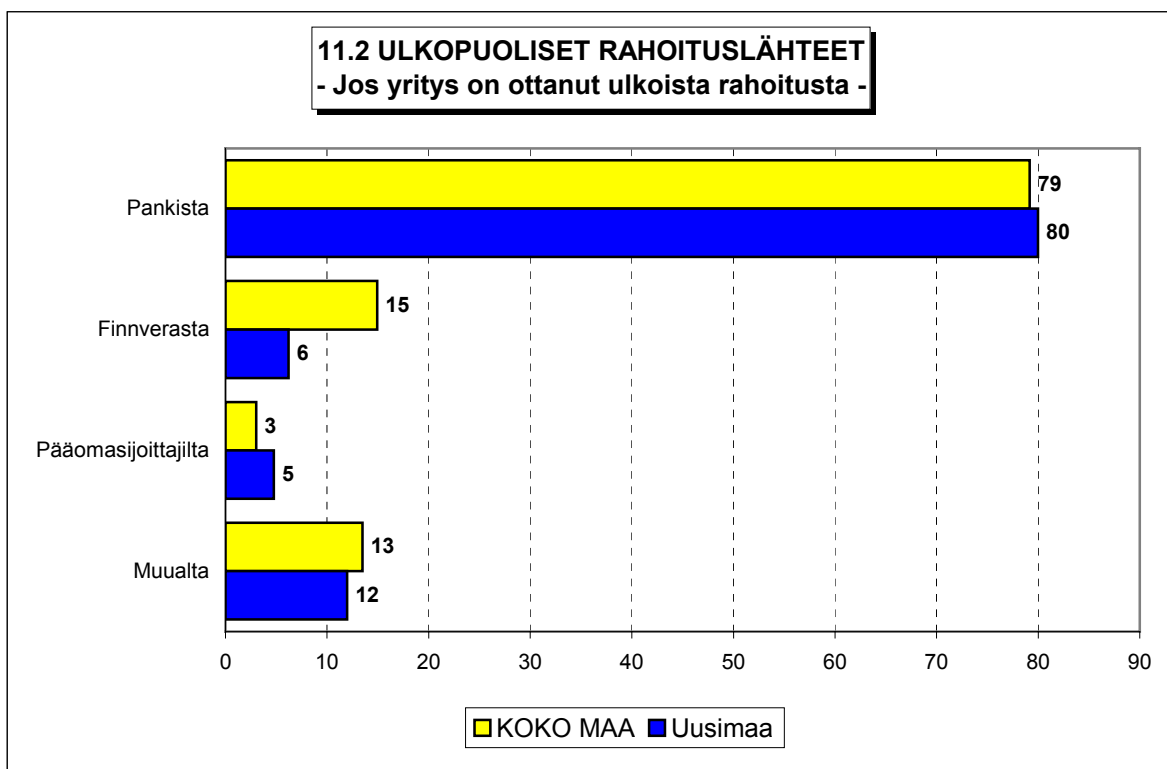

11 Pk-yritysten rahoitus

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä noin joka neljäs on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maan pk-yrityksistä ulkopuolista rahoitusta on hankkinut 29 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin, käyttöpääomaksi ja rakennusinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset ovat hankkineet ulkoisen rahoituksen useimmiten pankista (80%).

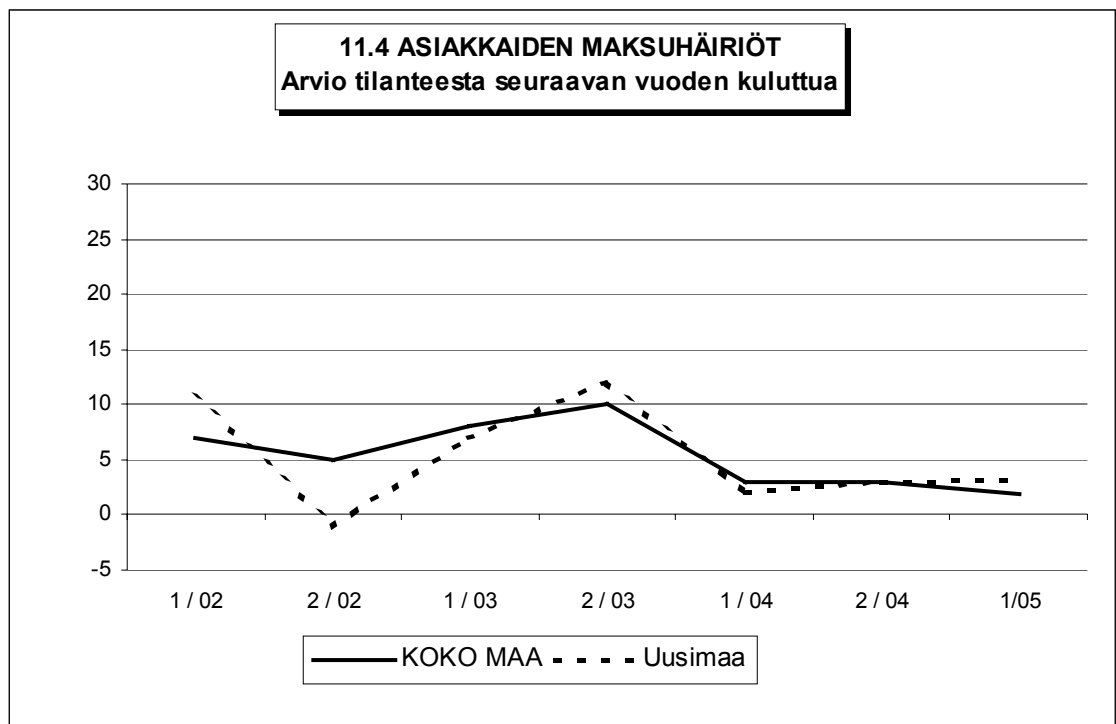
Alueella toimivista pk-yrityksistä 28 prosenttia tarvitsee ulkopuolista rahoitusta yrityksen kasvua varten. Koko maassa vastaava luku on 30 prosenttia. Kasvun rahoitusta Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia muun muassa pankista (64 %) ja Finnverasta (17 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia odottaa kuudes alueella ja joka viides koko maassa toimiva pk-yritys.

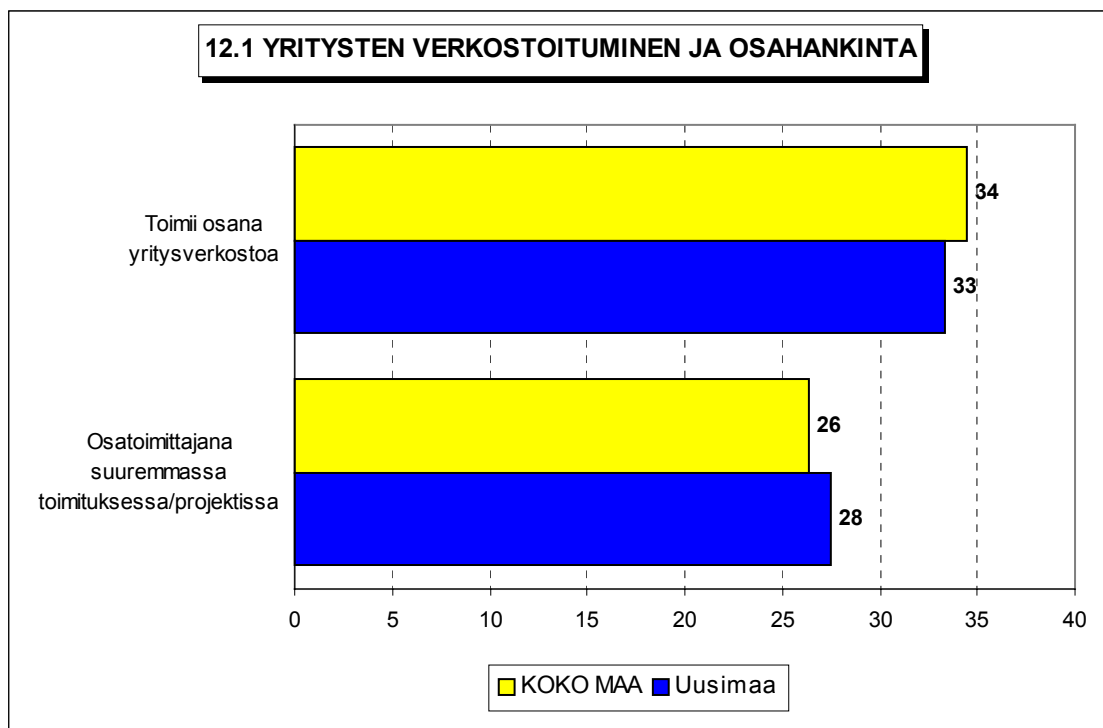
Taulukko 11: Hankaluudet ulkopuolisen rahoituksen järjestämisessä

%-osuudet yrityksistä, joiden kasvu tarvitsee ulkopuolista rahoitusta	KOKO MAA %	Uusimaa %
TULEEKO RAHOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ HANKALUUKSIA TAI VAIKEUKSIA		
Ei	74	75
Kyllä	20	15
Ei osaa sanoa	6	10

12 Pk-yritysten verkostoituminen ja osahankinta

Uudenmaan pk-yrityksistä joka kolmas toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua. Lisäksi alueen pk-yrityksistä 28 prosenttia toimii osatoimittajana jossain suuremmissa toimituksissa tai projektissa.

Pääkonttorit

Helsinki

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde: 0204 6011
www.finnvera.fi

Aluekonttorit

Helsinki (Pääkaupunkiseutu)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

Uusimaa

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

Joensuu

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

Jyväskylä

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

Kajaani

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

Kuopio

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3330

Lahti

Laiturikatu 2, 5. krs, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

Lappeenranta

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

Mikkeli

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

Oulu

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

Pori

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

Rovaniemi

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

Seinäjoki

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

Tampere

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

Turku

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

Vaasa

Pitkätatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

Edustustot ulkomailla

Pietari

Käyntiosoite
Petrogradskaya nab. 18 A,
City-Centre, toimisto 419/Finpro
RUS-197046 St. Petersburg, Russia

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 332 0830
Faksi +7 812 332 0831

Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 229 221, f. (09) 2292 2999
www.yrittajat.fi

Etelä-Karjalan Yrittäjät ry
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Kauppatori 1-3 F, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

Etelä-Savon Yrittäjät ry
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

Helsingin Yrittäjät
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2984, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

Hämeen Yrittäjät ry
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

Kainuun Yrittäjät ry
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

Keski-Suomen Yrittäjät ry
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. (014) 643 922, f. (014) 643 944
www.yrittajat.fi/keskisuomi

Kymen Yrittäjät ry
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

Lapin Yrittäjät ry
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

Länsipohjan Yrittäjät ry
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

Pirkanmaan Yrittäjät ry
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ry
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

Päijät-Hämeen Yrittäjät ry
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

Pääkaupunkiseudun Yrittäjät ry
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

**Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät ry -
Kust-Österbottens Företagare rf**
Hietasaarenkatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

Satakunnan Yrittäjät ry
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

Savon Yrittäjät ry
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

Uudenmaan Yrittäjät - Nylands Företagare ry
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2982, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

Varsinais-Suomen Yrittäjät ry
Brahenkatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi